

Albert Sebestyén je absolventom Hudobnej akadémie Franza Liszta. Od roku 1956 pôsobí na konzervatóriu Bélu Bartóka v Budapešti. Pravidelne vystupuje aj na koncertných pódioch. Spolupracuje s huslistom profesorom T. Bysztriczky, kontrabasistom profesorom L. Montagom a s viacerými komornými orchestrami. A. Sebestyén sa venuje štúdiu diel skladateľov 20. storočia. Uviedol premiéry diel P. Hindemitha, A. Hábu, H. Röttgera a iných. Koncertoval v NDR, Rakúsku, Československu a NSR.

V podaní T. Bysztriczkyho a A. Sebestyéna odznel v maďarskom rozhlasu aj prvý koncert zostavený zo skladieb pre klavír a husle súčasných slovenských autorov.

Mestský dom kultúry a osvetu v Bratislave
Koncertná sieť Československého rozhlasu
26. januára 1975 o 10.30 hod.

KOMORNÝ KONCERT

Tibor Bysztriczky—husle
Albert Sebestyén—klavír
Maďarsko

Am 228/7

PROGRAM

Duo (Sonáta pre husle a klavír z roku 1832—1835)

Moderato

Thema con variazioni

Allegretto

Allegro con brio

La lugubre gondola (1882)

Traja cigáni. (Parafráza z roku 1864)

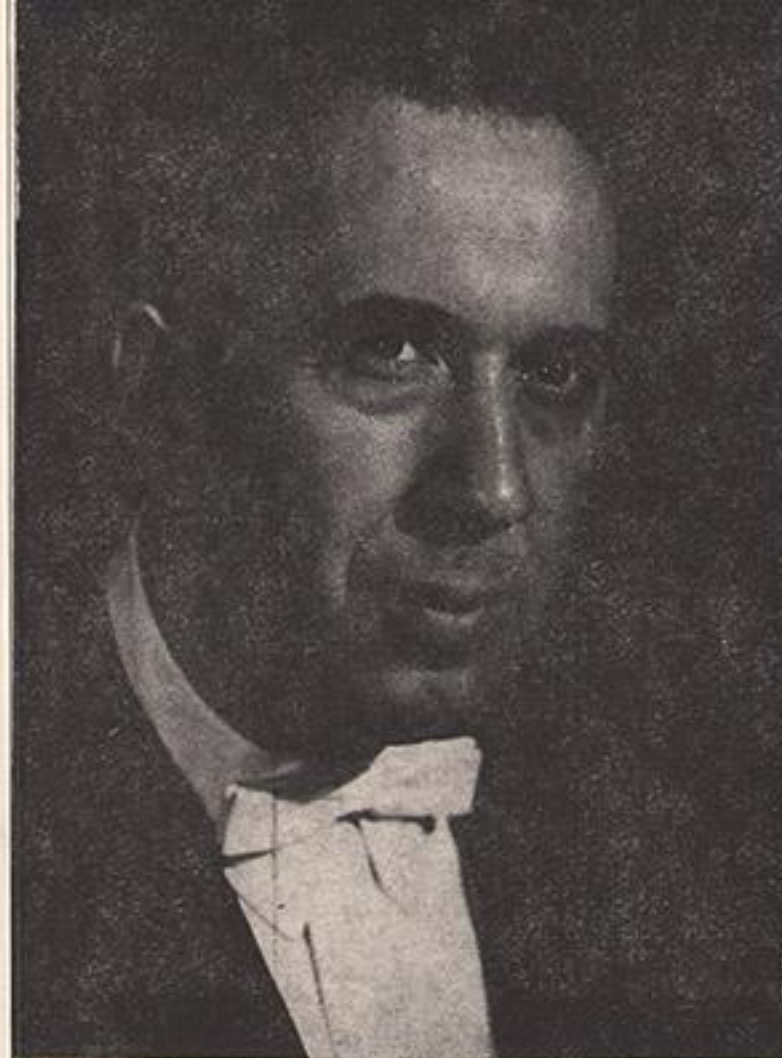
Elégia (1874)

Druhá elégia (1877)

Epithalam (1872)

Romance oubliée (1880)

Veľké koncertantné duo pre husle a klavír (1835)

Skladby Franza Liszta pre husle a klavír sú aj pre odborníkov najmenej známou časťou majstrovej tvorby.

Huslista Tibor Bisztriczky objavil počas svojej dlhoročnej práce mnohé z týchto doposiaľ neuverejnených a zabudnutých skladieb a zaradil ich do repertoáru svojich koncertov.

Zoltán Kodály, keď mu Tibor Bisztriczky predviedol uvedené Lisztove skladby, povedal: „Hrajte tieto diela po celom svete, lebo bez nich by sme nepoznali celý skladateľský odkaz Franza Liszta.“

Skladba Duo (sonáta pre husle a klavír) vznikla medzi 1832. a 1835. rokom v Paríži. Všetky štyri vety sa opierajú o tému Chopinovej mazurky cis mol op. 6 č. 2. Nielen v tematickej oblasti, ale aj vo faktúre klavírneho partu cítiť silný Chopinov vplyv. Virtuózný part huslí pripomína Paganiniho, kým monotematickosťou je skladba blízka Bartolozovi.

Veľké koncertantné duo pre klavír a husle je široko stavanou sériou variácií na romancu Le Marin od francúzskeho huslistu Ch. Ph. Lafonta. Liszt ju skomponoval v Ženeve na jeseň r. 1835 spolu s Lafontom, pri príležitosti dobročinného koncertu pre útečencov talianskeho hnutia karbonárov.

Traja cigáni je parafráza na rovnomennú Lisztovu pieseň, ktorú skladateľ napísal r. 1864 v Ríme pre E. Reményiho. Hoci charakter tohto diela je príbuzný maďarským virtuóznym rapsódiám, skladba má hlbší myšlienkový obsah. Niektoré kompozičné postupy pripomínajú neskoršie štýlové obdobia Fr. Liszta.

Súčasne r. 1872 zložil skladbu Epithalam. Venoval ju ako svadobný dar E. Reményimu. Toto dielo má už znaky „neskoršieho“ maďarského Lisztovho štýlu.

Elégia vznikla r. 1874 ako spomienka na Chopinovu žiačku grófkú Moukhanoffovú, ktorá dobre hrala na klavíri a nadšene podporovala Lisztovo a Wagnerovo umenie.

Druhá elégia je jedno z najkrajších diel neskorého štýlového obdobia Fr. Liszta. Vznikla r. 1877 a skladateľ ju venoval Line Ramannovej, ktorá v tom čase pracovala na majstrovom životopise.

Romance oubliée je husľovou verziou rovnomennej skladby pre violu. Vznikla r. 1880 a skladateľ ju venoval H. Ritterovi. Tematický materiál použil Liszt zo svojej romancy pre klavír z r. 1848.

Dielu La lugubre gondola (smútočná gondola) chýba už vonkajší, dekoratívny efekt. Charakteristickým znakom skladby je takmer vnútorné pôsobenie zvuku, čím skladateľ predznačuje vývoj ďaleko do budúcnosti až po Bartókovo Nokturno v Mikrokosmose. Liszt zložil túto skladbu r. 1882 v Benátkach, počas svojej poslednej návštevy u R. Wagnera. Dielo neskôr označil ako predtuchu Wagnerovej smrti.

Všetky skladby sa často uvádzali v interpretácii T. Bisztriczkeho na koncertoch v Maďarsku i v zahraničí. Zaznievali však vždy iba niektoré z týchto diel. Prvý koncert, kde boli na programe len Lisztove diela pre husle a klavír uviedol T. Bisztriczky a A. Sebestyén r. 1973 v Eisenstadte, sídle Európskej spoločnosti Franza Liszta. Bratislava je teda ďalším mestom, kde zaznejú tieto skladby. Uvedenie spomínaných diel Fr. Liszta u nás je po medzinárodnej muzikologickej konferencii, ktorú Mestský dom kultúry a osvety v Bratislave venoval Lisztovi ďalším prejavom nášho hlbokého vzťahu k majstrovmu dielu, ktorého život i tvorba boli úzko späté s našim mestom. Dnešným koncertom si súčasne pripomíname blížiacu sa 90. výročie úmrtia Fr. Liszta.

Profesor Tibor Bisztriczky študoval na Hudobnej akadémii Franza Liszta v Budapešti v triede profesora J. Hubaya. Je nositeľom štátneho vyznamenania „Za socialistickú kultúru“, čestným členom Európskej spoločnosti Franza Liszta v Maďarsku. Okrem početných vystúpení na domácich koncertných pódioch koncertoval v Rakúsku, NDR, NSR, Taliansku, Juhoslávii a ČSSR. Premiérovu uviedol niektoré diela J. Haydna v Budapešti a A. Vivaldiho v Berlíne. So zanietením sa venuje aj interpretácii diela Fr. Liszta.